

Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

t.a.v. de directeur Gezond en Veilig Werken mevrouw drs. H.L.M. Boussem
Postbus 90801
2509 LV DEN HAAG

Stichting Ascet

t.a.v. de voorzitter mevrouw E. Bakker
Postbus 24
5066 ZG MOERGESTEL

Onze referentie: 0VERAS-ASB.14203.B

Meteren, 30 december 2020

Betreft: vragen over de RK indeling asbesthoudende vensterbanken

Geachte mevrouw Boussem en Bakker,

Medio dit jaar zijn asbesthoudende vensterbanken ingedeeld in Risicoklasse 1, op basis van een besluit van de Commissie Sc-547. In de periode voorafgaand daaraan hebben wij veelvuldig contact gehad met uw beide organisaties over dit voorgenomen besluit.

In uitgebreide brief- en mailwisselingen hebben wij gemotiveerd bepleit dat het onverstandig is om het saneren van asbesthoudende vensterbanken vrij te stellen van de borgingsinstrumenten binnen Risicoklasse 2 (certificatie van bedrijven en personen en onafhankelijke eindbeoordeling). Voor het veilig en gezond verwijderen van asbesthoudende vensterbanken in Risicoklasse 1 moet een gedetailleerde Werkmethodiek worden gevolgd. Een specifieke borging van de juiste uitvoering daarvan is essentieel en dat is in risicoklasse 1 niet geregeld.

Juist het verwijderen van asbesthoudende vensterbanken in Risicoklasse 1 vereist deskundigheid en vooral ook de borging van veilig en gezond werken. Onze inschatting is dat het (telkens) op juiste wijze toepassen van de Werkmethodiek zelfs binnen de gecertificeerde bedrijven door gecertificeerde personen voortdurende aandacht zal vragen, laat staan binnen bedrijven die niet gespecialiseerd zijn in dit werk.

Inmiddels zijn er in het werkveld veel vragen over de sanering van asbesthoudende vensterbanken in Risicoklasse 1 volgens de Werkmethodiek. Deze illustreren de eerder door ons geuite bezwaren tegen de aanpassing van de risicoklasse-indeling.

www.sloopaannemers.nl

In het overleg d.d. 10 december jl. tussen vertegenwoordigers van uw en onze organisaties zijn deze vragen aan u toegelicht. Daarbij aanwezig waren namens het Ministerie van SZW mevrouw Bloem, Brink en Van den Aker. Namens Ascet was aanwezig de heer Troquay. Vertegenwoordigers van onze verenigingen hebben onze vragen toegelicht aan de hand van een PowerPoint presentatie.

Tijdens dit overleg zijn er geen concrete antwoorden gegeven op onze vragen. Om die reden hebben wij besloten om de vragen ook schriftelijk aan u te doen toekomen. De vragen hebben wij nog verder geconcretiseerd naar aanleiding van ons overleg.

De vragen treft u in de **bijlage** aan. Daar gaan we ook nog kort in op het besluitvormingsproces van de Commissie Sc-547, waarvoor u beiden ten volle bestuurlijk verantwoordelijk bent omdat de commissie alleen bestond uit vertegenwoordigers van SZW en Ascet.

Wij zien uw reactie naar aanleiding van de vragen in de bijlage graag spoedig tegemoet.

Met vriendelijke groet,

K. de Groot
VERAS

B. Jansen
VVTB

Victor van den Hoeven
TC Asbest Fenelab

Bijlage: vragen over Werkmethodiek asbesthoudende vensterbanken in Risicoklasse 1.

Vragen over Werkmethodiek asbesthoudende vensterbanken in Risicoklasse 1

1. De eisen voor het saneren van asbest is Risicoklasse 2(A) zijn vastgelegd in het Certificatieschema Asbest en uitgewerkt in SCi documenten waarnaar, op uw eigen verzoek, statisch wordt verwezen. In Werkkamers en het CCvD wordt over de ervaringen met de certificatie-eisen gesproken. Zo nodig worden interpretaties vastgesteld in de Sc-100 dan wel vindt wijziging van de eisen plaats.

De Werkmethodiek asbesthoudende vensterbanken beschrijft gedetailleerd hoe de sanering dient te worden uitgevoerd. De Werkmethodiek is eenmalig vastgesteld door de Commissie Sc-547, maar die commissie is daarna direct opgeheven.

- 1.1 *Wie is er nu verantwoordelijk voor het beheer van de Werkmethodiek? De Commissie die het besluit heeft genomen bestaat niet meer en het CCvD Asbest gaat er niet over.*
  - 1.2 *Aan wie kunnen technisch-inhoudelijke vragen worden voorgelegd over de Werkmethodiek?*
  - 1.3 *Is er een evaluatie van de Werkmethodiek voorzien, inclusief de ervaring van de toepassing daarvan zonder de borgingsinstrumenten in Risicoklasse 2?*
2. De Werkmethodiek asbesthoudende vensterbanken beschrijft gedetailleerd hoe de sanering moet plaatsvinden. Deze eisen staan genoemd onder het kopje "Werkplanelementen" van de SMA-rt. De SMA-rt maakt onderdeel uit van het asbestinventarisatierapport.
  - 2.1 *Moeten al deze punten uit de Werkmethodiek worden opgevolgd tijdens de sanering in Risicoklasse 1?*
  - 2.2 *Wat is het gevolg (feitelijk en juridisch) als niet alle punten uit de Werkmethodiek worden gevolgd? Graag bij het beantwoorden van deze vraag onderscheid te maken in de situatie dat de uitvoering plaatsvindt door een niet-gecertificeerd bedrijf danwel door een gecertificeerd bedrijf.*
3. De risicoklasse-indeling is gebaseerd op de aanvraag van Aedes. De Werkmethodiek staat beschreven in paragraaf 7.2 van de aanvraag van Aedes. In deze paragraaf staat dat de Werkmethodiek moet worden uitgevoerd door twee saneerders. Verder staan enkele aspecten beschreven betreffende de emissiebeperkende maatregelen en hoe om te gaan met onvoorziene situaties. Deze zaken staan niet in de Werkmethodiek in de SMA-rt.
  - 3.1 *Wat is de motivatie van de Commissie Sc-547 c.q. van Ascet geweest om deze aspecten niet te vermelden in de SMA-rt?*
  - 3.2 *Zijn deze uitgangspunten, waarop het validatieonderzoek en de aanvraag kennelijk is gebaseerd, dan niet nodig om veilig en gezond onder Risicoklasse 1 te saneren (zie ook vraag 2)?*

www.sloopaannemers.nl

4. De Risicoklasse 1 heeft betrekking op *geschroefde en geplakte (in specie gelegd of met lijm bevestigde)* asbesthoudende vensterbanken. In de praktijk zijn er veel bevestigingswijzen van vensterbanken.
- 4.1 *Kunt u aangeven welke van de varianten (zie tekstkader) onder de Risicoklasse 1 vallen?*
- 4.2 *Zijn al deze varianten ook daadwerkelijk onderdeel geweest van het validatieonderzoek?*
- 4.3 *Voorziet de vragenboom in SMA-rt erin dat, ingeval van een combinatie van bevestigingsmethoden, de juist wordt geselecteerd? Voorbeeld / vraag: hoe zit het feitelijk en juridisch ingeval een vensterbank in de specie is gelegd, maar ook de hoeken zijn ingemetseld?*

Toelichting / aanvullende vragen

- Bevestigingswijzen: op beugels, in specie, in specie en geschroefd van bovenaf, in specie en hoekkanten ingemetseld, in specie en geschroefd van bovenaf en hoekkanten ingemetseld, in specie en geschroefd van onderaf, in specie en geschroefd van onderaf en hoekkanten ingemetseld, en bovengenoemde met overzetvensterbanken eroverheen en alle genoemde vensterbanken in specie, maar dan gelijmd.
- Lijmsorten zijn er in veel variaties. Er zijn lijmsorten die zo loslaten, maar ook lijmsorten waarbij de vensterbank er alleen in stukken afkomt. In het algemeen betreft de aanwezigheid van schroeven en lijmen een reparatiehandeling van in het verleden losgekomen vensterbanken welke opnieuw zijn vastgezet. Dat kan in een pand op grote schaal toegepast zijn, maar ook incidenteel. Hoe wordt daarmee omgegaan? Moet de inventariseerder elke vensterbank beoordelen?
- Opzetvensterbanken komen ook zowel gelijmd als geschroefd voor. Met meer of minder goede lijmen. Als de opzet vensterbank niet zonder veel energie te verwijderen is, is ook niet vast te stellen of er schroeven in de vensterbank aanwezig zijn. Is daaraan gedacht?
- Kortom het aantal variaties is groot. Voor uitvoering van asbestsanering met ABM (in containment) is dit niet essentieel. Bij de vraag of de Werkmethodiek kan / mag worden toegepast is dit wel wezenlijk.

5. De Werkmethodiek is alleen getoetst in de context van het validatieonderzoek, met het vooropgezette oogmerk om tot validatie van de werkmethode in Risicoklasse 1 te komen. Het aantal praktijkonderzoeken c.q. pilots is, voor zover wij kunnen nagaan, beperkt geweest. Deze zijn (grotendeels) uitgevoerd door gecertificeerde asbestsaneerders. De pilots zijn niet geëvalueerd. Niet onderzocht is wat de (robuuste) toepasbaarheid van de Werkmethodiek is buiten deze context. Dus: het weghalen van vensterbanken door bouwvakkers. Ook is niet onderzocht wat de effecten zijn van het ontbreken van certificatie van bedrijven en personen en het ontbreken van een onafhankelijke vrijgave.

- 5.1 *Kun u bovenstaand bevestigen, namelijk dat er slechts een beperkt aantal praktijktoetsen / pilots is uitgevoerd, die niet geëvalueerd zijn, en dat geen onderzoek is gedaan naar de grootschalige toepassing van de werkmethode zonder de borgingsinstrumenten in Risicoklasse 2?*

www.sloopaannemers.nl

- 5.2 *Is het Ministerie van SZW (via Inspectie SZW of Omgevingsdiensten) bekend met de ervaringen van toezichthouders met het juist toepassen van de Werkmethodiek en eventuele incidenten waarin dit niet goed is gegaan? Zo niet, wordt dit nog geïnventariseerd?*
- 5.3 *Wanneer staat de jaarlijkse herbeoordeling en staan herhalingsmetingen gepland conform de Sc-547 gepland? Wie is daarvoor verantwoordelijk?*
6. Er wordt in de SMA-rt een specifieke stofzuiger voorgeschreven. Om het verwisselen van stofzuigerzakken zonder asbestemissie te kunnen laten plaatsvinden, moet gebruik gemaakt worden van een asbest stofzuiger, waarvan de afvallemmers ingebouwde HEPA-filters bevatten. Momenteel zijn nog slechts een beperkt aantal merken/types van dergelijke stofzuigers beschikbaar in de markt. Deze zijn niet bedoeld voor dit soort werk (bijvoorbeeld niet bedoeld voor het opzuigen van brokjes / specieresten). De handleiding van dit apparaat beschrijft niet de in het protocol voorgeschreven werkwijze. De slang kan van de stofzuiger worden afgehaald (dat zegt ook de handleiding) en dan is er sprake van emissierisico. De werkwijze zoals beschreven in de Werkmethodiek is niet praktisch, en als het al werkbaar is, vraagt het een ijzeren discipline van degene die de werkzaamheden uitvoert.
- 6.1 *Is de werkwijze met deze stofzuiger grootschalig in de praktijk getoetst, zowel de effectiviteit als ook de vereiste werkwijze om asbestblootstelling te voorkomen (bijvoorbeeld bij het verwisselen van de emmer, bij het eventueel losmaken van de slang en bij het gebruik van dezelfde stofzuiger voor zowel sanering van vensterbanken als daarna voor gewone bouwwerkzaamheden op dezelfde projectlocatie of andere projectlocaties.?*
- 6.2 *Mag er van de Werkmethodiek zoals opgenomen in SMA-rt worden afgeweken door andere typen stofzuigers te gebruiken?*
- 6.3 *Zo ja, hoe wordt dan geborgd dat niet gecertificeerde bedrijven dit deskundig en veilig en gezond doen?*
7. Asbesthoudende vensterbanken zijn een veelvoorkomend toepassing, die vaak seriematig is aangebracht. Het saneren vindt niet zelden plaats in ruimten die nog bewoond / in gebruik zijn. Door indeling van deze asbestbron in Risicoklasse 1 vervalt plotsklaps de verplichting om deze asbestbron bij sanering in te voeren in LAVS.
- 7.1 *Is er in het kader van de inbreng in de Commissie Sc-547 door SZW nagedacht over de vraag of dit leidt tot een 'handhavingstekort' en dat daarmee afbreuk wordt gedaan aan de doelstelling van LAVS?*
- 7.2 *Is daarover afstemming gepleegd tussen de Ministeries van SZW en IenW?*
- 7.3 *In de Werkmethode in de SMA-rt staat dat de visuele beoordeling in LAVS met worden geüpload. Is dat een verplichting?*
- 7.4 *Zo niet, als een gecertificeerd bedrijf een asbesthoudende vensterbank saneert in Risicoklasse 1, hoeft deze dan ook niet te melden via LAVS?*
- 7.5 *Hoe wordt voorkomen dat gecertificeerde bedrijven die werkzaamheden uitvoeren in Risicoklasse 1 wel worden gecontroleerd (omdat ze melden via LAVS) en andere bedrijven minder of zelfs niet?*

www.sloopaannemers.nl

8. De Commissie Sc-547 is inmiddels opgeheven en die kan daarom niet meer worden aangesproken op haar besluitvorming. Bovendien bestond de Commissie feitelijk en alleen uit vertegenwoordigers van SZW en Stichting Ascet, met verder een onafhankelijk voorzitter. U bent dus ten volle bestuurlijk verantwoordelijk voor de besluitvorming van de Commissie.

Inmiddels beschikken wij via Stichting Ascet over het dossier van de Commissie Sc-547. Daaruit blijkt de bevestiging van ons eerder gedeelde standpunt, namelijk dat de aanpassing van de risicoklasse-indeling niet volgens de geldende procedure en reglementen is verlopen. Zo was de samenstelling van de Commissie onjuist en zijn de vereiste onafhankelijke deskundigen niet geraadpleegd.

Ook procesmatig en technisch-inhoudelijk zijn er veel vragen te stellen over het dossier en de onderliggende documenten en rapporten. Wij als branche, maar ook anderen, zijn niet in de gelegenheid gesteld om op de onderzoeken en stukken te reageren. Dat is bij VIP Asbest wel geregeld.

Uit de notulen blijkt dat de Commissie verdeeld was. SZW heeft er voor heeft gepleit dat de Commissie Sc-547 zou besluiten over dit dossier, terwijl er al een veel beter alternatief was. Wij hebben uitgebreid beargumenteerd waarom juist het VIP Asbest deze aanvraag zou hebben moeten behandelen.

Korte toelichting:

De Commissie Sc-547 bestond uit 4 leden, twee leden van de zijde van SZW (beleidsdirectie en Inspectie), een vertegenwoordiger vanuit Ascet en een onafhankelijk voorzitter. Uit de notulen blijkt dat door de vertegenwoordiger van Ascet is bepleit om de aanvraag binnen het VIP Asbest te behandelen. Door SZW is dat afgewezen. Dat is de trend in dit dossier. Zo heeft het Ministerie van SZW eerst in 2018 geprobeerd om Ascet rechtstreeks de 'opdracht' te geven de risicoklasse, in strijd met procedures en achteraf ook op basis van een onvolledig validatiedossier (schriftelijke verzoeken SZW aan Ascet in 2018).

- 8.1 Zijn het Ministerie van SZW en Stichting Ascet bereid verantwoordelijkheid te nemen voor hun rol en positie in dit dossier en de gang van zaken en besluitvorming onafhankelijk te laten evalueren?*